

COMMISSIE GEZOND, SCHOON EN GEZUIVERD WATER

Delft, 23 april 2019

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Gezond, Schoon en Gezuiverd water, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 23 april 2019 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 16 mei 2019.

Aanwezig:

mevr. I.J.A. ter Woorst	hoogheemraad, voorzitter
dhr. J.W.A. van Olphen	hoogheemraad, vicevoorzitter
mevr. ir. A. de Visser	secretaris
dhr. W. Anker	categorie ingezetenen, CU-SGP
mevr. M.J.T. van der Burg-van Leeuwen	categorie ongebouwd
dhr. H.M. Claassen	categorie ingezetenen, 50PLUS
dhr. P.J. de Haan	categorie ingezetenen, AWP Delfland
mevr. A.M.C. van Hagen	categorie ingezetenen, AWP Delfland
mevr. drs. E.E. van Hijlckama-Vlieg	categorie ingezetenen, PvdA
dhr. M.H.P. Jansen	categorie ingezetenen, CDA
dhr. ir. C.L.C. van Kretschmar	categorie bedrijven
dhr. ing. R.H.M. Maaswinkel	categorie ingezetenen, CDA
dhr. T.C.J.M. Oostvogels, BC, MA	categorie ingezetenen, VVD
mevr. F. Örgü	categorie ingezetenen, VVD
dhr. J.G.M. Schouffoer MPA	categorie ingezetenen, natuurterreinen
dhr. ir. J.B. Simon	categorie ingezetenen, Partij voor de Dieren
dhr. M. Vissers	categorie ingezetenen, Water Natuurlijk
mevr. A. Wybenga	categorie ingezetenen, Water Natuurlijk

Overige aanwezigen:

dhr. J. Bos	programma manager chemie
dhr. R. Visser	assetmanager
mevr. E. aan de Wiel	notulist (Notuleerservice Nederland)

01 Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen van harte welkom, in het bijzonder de nieuwe bestuursleden. Er volgt een korte voorstelronde.

Op verzoek van de heer Jansen, mevrouw Wybenga, mevrouw Örgü en de heer De Haan wordt agendapunt 05.01 een bespreekpunt.

Op verzoek van de heer Van Kretschmar, de heer Jansen en mevrouw Örgü wordt agendapunt 05.02 een bespreekpunt.

Op verzoek van de heer Van Kretschmar, de heer Simon en mevrouw Örgü wordt agendapunt 05.03 een bespreekpunt.

Op verzoek van de heer Van Kretschmar, de heer Simon en mevrouw Örgü wordt agendapunt 05.04 een bespreekpunt.

Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

02 Vaststellen notulen van de vergadering van 29 januari 2019, inclusief toezeggingenlijst

Tekstueel

Mevrouw Van der Burg verwijst naar pagina 5 van de notulen, over het investeringsvoorstel project S.C.H.O.O.N.. Op deze pagina staat dat mevrouw Van der Burg haar waardering uitspreekt voor het project. Spreekster heeft echter haar waardering uitgesproken over het feit dat er zoet water teruggewonnen wordt, maar niet over het project.

De heer De Haan citeert van pagina 8 van de notulen, over het investeringsvoorstel project S.C.H.O.O.N.: "De voorzitter concludeert dat het voorstel met een positief advies als bespreekstuk zal worden aangeboden aan de VV. Portefeuillehouder Van Olphen stelt voor het voorstel in de VV te bespreken én te vieren."

De heer De Haan wil hier een kanttekening bij plaatsen. Hij is van mening dat geïnventariseerd had moeten worden welke partijen het voorstel mee zouden nemen naar hun fractie.

Mevrouw Van der Burg sluit zich hierbij aan.

Mevrouw Van der Burg maakt bezwaar tegen de conclusie op pagina 9, over het Groot onderhoud zandfilter AWZI De Groote Lucht: "De voorzitter concludeert dat het voorstel met een positief advies als hamerstuk zal worden aangeboden aan de VV." Mevrouw Van der Burg benadrukt dat diverse partijen zich duidelijk uitgesproken hebben.

De heer De Haan sluit zich hierbij aan.¹

De heer Schouffoer benadrukt te hechten aan een goed verslag. Er mag geen onduidelijkheid zijn als er een conclusie wordt getrokken.

Ten aanzien van pagina 12 van de notulen merkt mevrouw Van der Burg op dat niet al haar opmerkingen over zwemwater zijn genotuleerd. Spreekster vraagt of deze opmerkingen alsnog in de notulen kunnen worden verwerkt.

De voorzitter zegt toe dat de geluidsopname zal worden beluisterd om ervoor te zorgen dat de opmerkingen van mevrouw Van der Burg volledig worden opgenomen in het verslag.

Met deze wijzigingen worden de notulen vastgesteld.

Toezeggingenlijst commissie GSG

1. Blijft staan.
2. Deze actie (evaluatie van de droogte) schuift door naar de commissie BOB.
De heer Simon voorziet een heen-en-weerbeweging, aangezien dit onderwerp in de commissie BOB eerder is doorverwezen naar de commissie GSG.
De voorzitter zegt te zullen nagaan in welke commissie het onderwerp thuishoort.
3. Afgedaan.
4. Afgedaan.
5. Afgedaan.
Mevrouw Van Hijlckama-Vlieg merkt op te hebben begrepen dat er ieder jaar een ambtelijk verslag gemaakt wordt van de PPS. Kan dit verslag worden gedeeld met de commissie?
De heer Bos heeft begrepen dat een verslag over 2018 in de maak is.

¹ Noot achteraf door de secretaris na beluisteren van de opname van desbetreffende vergadering: de tekst van de notulen is conform de gesproken tekst. De vragen en opmerkingen in de vragenronde zijn alle vermeld. Op de conclusie van de voorzitter is niet geïnterrumpeerd. De notulen zijn dus een correcte weergave van de conclusie van de vergadering; d.w.z. dat het voorstel voor SCHOON ter bespreking en ter viering voorgelegd wordt aan de Verenigde Vergadering.

Portefeuillehouder Van Olphen zegt toe dat dit verslag zal worden gedeeld zodra dit beschikbaar is.

6. Afgedaan.
7. Afgedaan.
8. Afgedaan.
9. Afgedaan.
10. Afgedaan.
11. Blijft staan.

Reminders

1. Afgedaan. De voorzitter heeft een bijeenkomst bijgewoond van de provincie over de aanpak van de ganzenoverlast. Bij deze bijeenkomst waren ook gemeenten en het hoogheemraadschap van Schieland vertegenwoordigd. De conclusie was dat er te veel ganzen zijn. Dat heeft effect op de waterkwaliteitstaken van de waterschappen, zoals natuurvriendelijke oevers en zwemwater, maar ook op biodiversiteit, landbouw en vliegverkeer. Er is een regionale aanpak nodig. Over de invulling van deze aanpak verschillen de meningen.
Mevrouw Van Hijlckama-Vlieg vraagt wat het betekent voor het beleid van Delfland als er geen overeenstemming is.
De voorzitter licht toe dat Delfland een beleid heeft ten aanzien van ganzenoverlast. De zogenaamde ladder die wordt afgedaald van meest diervriendelijke maatregelen naar minst diervriendelijke is eerder met de commissie gedeeld.
Mevrouw Van Hijlckama-Vlieg merkt op te hebben begrepen dat het gesprek met de provincie niets heeft opgeleverd. De vraag is: wanneer levert het wat op voor Delfland?
De voorzitter antwoordt dat het begint bij gedeelde urgentie. Het is nu aan de opvolger van de portefeuillehouder om de volgende stappen te zetten.
Mevrouw Van der Burg vraagt hoeveel ganzen er te veel zijn. Spreekster heeft begrepen dat er van de tien ganzen negen te veel zijn. Ze vermoedt dat dit percentage wellicht nog hoger zal zijn na het broedseizoen.
De voorzitter zegt toe de presentatie die is gegeven tijdens de bijeenkomst te zullen delen met de commissie. Hierin zijn de getallen opgenomen.
Mevrouw Van der Burg merkt op nu vier jaar lid te zijn van de commissie en vier jaar te hebben gehoord dat er 'iets' moet gebeuren aan de overlast van ganzen. Spreekster noemt dit onbegrijpelijk. Verder heeft mevrouw Van der Burg begrepen dat eieren schudden inmiddels achterhaald is en dat men tot het inzicht is gekomen dat je beter elk nest kunt leeghalen tot er één ei over is. Als dit klopt, dan zou dit nu moeten gebeuren, gelet op de nestelperiode.
De voorzitter licht toe dat Delfland de afgelopen jaren heeft gedaan wat binnen haar macht lag om de ganzenoverlast tegen te gaan. Het heeft veel moeite gekost om dit onderwerp te agenderen bij de provincie en de gemeenten. Dat is eindelijk gelukt. Portefeuillehouder Van Olphen vult aan dat er een landelijke aanpak nodig is, want ganzen kennen geen waterschapsgrenzen.
Mevrouw Van der Burg merkt op dit onderwerp in de gaten te houden.
De heer Simon merkt op de ganzenproblematiek anders te ervaren dan de meeste mensen. Spreker is niet overtuigd van de belasting op het watersysteem als gevolg van ganzen. Als het gaat om KRW-maatregelen worden ganzen bijvoorbeeld niet genoemd. Hij vraagt zich af in hoeverre de ganzen daadwerkelijk een probleem vormen voor de waterschapstaken.
Ten aanzien van de KRW-maatregelen heeft de voorzitter begrepen dat aannemers wel degelijk kosten moeten maken om te zorgen dat plantjes opgroeien. De voorzitter herhaalt de toezegging dat de presentatie van de bijeenkomst zal worden gedeeld met de commissie.
2. Blijft staan.

03. Mededelingen

Portefeuillehouder Van Olphen wijst op het vaste gebruik om na de vergadering van de commissie GSG met elkaar na te praten, met de mogelijkheid om eventueel resterende

vragen te stellen.

Secretaris De Visser deelt mee dat dit haar laatste vergadering is als secretaris van de commissie GSG. De rol van secretaris wordt overgenomen door Kees Paalvast.

De voorzitter deelt mee onlangs te hebben vergaderd op Texel met de commissie Waterketens en emissies (CWE) van de Unie van Waterschappen. Het was interessant om te zien hoe er op Texel al langere tijd gebruik wordt gemaakt van gezuiverd afvalwater voor de landbouw als bron van zoet water, maar ook om kweldruk tegen te gaan. Daarnaast heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden van het DAW (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer).

Mevrouw Van Hijckama-Vlieg merkt op dat er op Texel veel wordt geëxperimenteerd met zilte teelten. Zijn deze experimenten ook relevant voor Delfland?

De voorzitter antwoordt dit niet te weten, maar wijst op de gedachte die in heel Nederland gedeeld wordt als het gaat om zuinig omgaan met zoet water. De voorzitter wijst in dit verband ook op het jaarverslag.

04. Besprekingsstukken

B.01 Jaarverslag en jaarrekening 2018

De voorzitter herinnert aan de tafeltjesavond waar bestuursleden de gelegenheid hebben gehad om technische en inhoudelijke vragen te stellen, zodat er tijdens deze commissievergadering voldoende (en exclusief) ruimte is voor bestuurlijke vragen.

Programma D – Afvalwaterketen en zuiveren

(in aanwezigheid van de heer R. Visser)

Eerste termijn

De heer De Haan citeert van pagina 26: "Het investeringsvoorstel voor de Zoetwaterfabriek, inclusief de benodigde aanpassingen van het zandfilter, is in 2018 afgerond. De betreffende bestuursvoorstellen worden begin 2019 voorgelegd." De heer De Haan vraagt of er een doorkijkje kan worden toegevoegd naar de uitbreiding van het benutten van het gehele effluent.

Mevrouw Van der Burg constateert dat op het plaatje van het jaarverslag Oostland ontbreekt, terwijl Oostland ook onder het waterschap van Delfland valt. Hoe is dit mogelijk?

De voorzitter merkt op dat deze opmerking wordt genoteerd voor portefeuillehouder Smits.

Mevrouw Van der Burg vervolgt haar vragen en opmerkingen. Op pagina 26 staat dat de uitzonderlijk droge en warme weersomstandigheden een positieve invloed hebben gehad op de resultaten. Mevrouw Van der Burg is benieuwd naar de evaluatie van de droogte.

De voorzitter merkt op dat dit actiepunt genoteerd staat.

Mevrouw Van der Burg vervolgt haar vragen en opmerkingen:

- Op pagina 27 staat: "In 2018 is samen met Delfluent B.V. gestart met de voorbereidingen om in 2019 ook een groengasinstallatie te realiseren op de AWZI HNP." Mevrouw Van der Burg vraagt om een toelichting.
- Het terugwinnen van fosfaat uit as via EcoPhos is verdaagd tot 2020. Is dat een haalbare datum? Waar loopt het bij de vergunningverlening op vast?

De heer Vissers heeft de volgende vragen en opmerkingen:

- Er wordt gecommuniceerd dat er een positief resultaat van 200 miljoen euro is. Voor de heer Vissers is een positief resultaat van een jaarrekening en een jaarverslag echter dat de begrote resultaten gehaald zijn. Uiteraard is het mooi als die resultaten binnen de begrote kosten gerealiseerd kunnen worden, maar het is geen doel op zich

om geld over te houden. De heer Vissers constateert dat de meeste prestaties behaald zijn.

- Het gemaal Hogevelde heeft vijf dagen lang geen afvalwater afgevoerd, waardoor er rioolwater is overgestort. Hoe is het mogelijk dat een gemaal er vijf dagen lang uit ligt zonder dat dit gesignaleerd wordt? Hoe kan dit in de toekomst worden voorkomen?
- In aanvulling op de vorige opmerking citeert de heer Vissers van pagina 28: "Kwetsbaarheid van het rioolbeheer is nog steeds een zorgpunt ondanks de verschillende vormen van samenwerking die zijn ontstaan. Delfland is bereid om het gemaalbeheer voor gemeenten uit te voeren. Dit vereenvoudigt de sturing en draagt bij aan het verminderen van de kwetsbaarheid." Hoe brengt Delfland het belang van samenwerking onder de aandacht bij gemeenten?
- De streefwaarde van het percentage eigen energieopwekking is niet behaald. Zelfs met de 2 procent van het inzetten van groen gas wordt de streefwaarde niet gerealiseerd. De heer Vissers heeft begrepen dat Delfland hiermee terug is op het niveau van 2016. Water Natuurlijk zou graag zien dat het percentage eigen energieopwekking stijgt in plaats van daalt.

De heer Jansen spreekt namens het CDA zijn complimenten uit voor de jaarstukken. Daarnaast heeft de heer Jansen de volgende vragen en opmerkingen:

- Op pagina 26 staat: "In maart 2018 is de pilot Continu Korrelslib (Harkos) op de AWZI Harnaschpolder (HNP) geopend." In het verleden is gesproken over Nereda. Is hier afstand van genomen of is Harkos hetzelfde?
- Het terugwinnen van fosfaat uit as via EcoPhos is opnieuw verdaagd. Wat is er met het verbrandingsas of met het slib gebeurd dat niet is verwerkt in de afgelopen jaren?
- Ten aanzien van het percentage eigen energieopwekking sluit de heer Jansen zich aan bij de vraag van de heer Vissers.
- Hoe verhoudt de prestatie-indicator eigen energieopwekking (pagina 27) zich tot de prestatie-indicator toename energie-efficiency (pagina 32)? Hoe zijn de verschillen te verklaren?
- Op pagina 35 wordt 3Di genoemd. Hoe moet dit geïnterpreteerd worden? Volgens de heer Jansen is er nooit een besluit genomen over 3Di.

De heer Simon constateert dat Delfland hier en daar voldoet aan de prestatie-indicatoren. Het percentage eigen energieopwekking blijft achter, mede door de droogte. Het lijkt de heer Simon interessant om hier in de toekomst meer aandacht aan te besteden, omdat er vaker drogere periodes worden verwacht. Daarnaast constateert de heer Simon dat het risico met betrekking tot de vervallen persleidingen niet meer wordt genoemd in de risicoparagraaf. Is hier zicht op? In hoeverre loopt Delfland risico als het gaat om vervallen persleidingen?

De heer Schouffoer spreekt zijn complimenten uit voor de verslaglegging en de resultaten. Spreker wacht de beantwoording van de vragen met betrekking tot energie af. De heer Schouffoer bedankt de portefeuillehouder voor zijn inspanningen en verleent hem op basis van de jaarstukken decharge.

De heer Van Kretschmar spreekt zijn waardering uit voor de jaarstukken. Daarnaast heeft spreker de volgende vragen en opmerkingen:

- Ten aanzien van de managementsamenvatting vraagt de heer Van Kretschmar aandacht voor de tekst met betrekking tot NAD op pagina 7. Gelet op het belang van het samenwerkingsverband zou spreker graag zien dat dergelijke teksten in het vervolg aansprekender zouden worden geformuleerd.
- Pagina 28, de prestatie-indicator Minder stijging van afvalwaterheffingen is begroot op 32 euro, maar schiet door naar 63 euro. Op pagina 29 wordt vervolgens melding gemaakt van hogere baten vanwege ontvangen Interreg-subsidie en een vrijval van de voorziening OAS. De heer Van Kretschmar heeft de indruk dat de sterke toename van deze indicator met name het gevolg is van subsidies en vrijval van voorzieningen, en niet zozeer van het succes van de samenwerking in de afvalwaterketen. Is deze indruk juist?
- Heeft LTO Glaskracht (sinds 1 januari 2019: Glastuinbouw Nederland) al een nieuw voorstel uitgewerkt ten aanzien van de mogelijkheden voor een collectieve zuivering?

De heer Anker heeft de volgende vragen:

- Pagina 29, voor de programmalijn Afvalwaterzuivering Harnaschpolder was 0 euro begroot. De uiteindelijke rekening bedroeg 0,7 miljoen euro. Waar komt dit verschil vandaan?
- Waarom is er geen financieel voordeel opgenomen voor de groengasbenutting?

Portefeuillehouder Van Olphen reageert op de vragen en opmerkingen in de eerste termijn:

- Het groengasverhaal van de Harnaschpolder is als bespreekstuk aan de orde geweest, zowel in de commissie als in de VV.
- Je kunt energie maar één keer gebruiken. De energie die Delfland vroeger zelf gebruikte, wordt nu verkocht via het groengasverhaal. Het verkopen van groen gas levert voor Delfland zowel qua duurzaamheid als financieel meer op. Daarmee loopt het percentage eigen energieopwekking terug. Uit onderzoek van de Unie van Waterschappen blijkt dat Delfland nog altijd tot de top van Nederland behoort als het gaat om eigen energievoorzieningen.

De heer Vissers wijst per interruptie op de verklaring op pagina 27: "In de systematiek voor de berekening van de eigen energieopwekking wordt geen rekening gehouden met het inzetten van groen gas voor andere toepassingen dan de eigen energiebehoefte, waardoor het Delfland-brede eigen energieopwekkingspercentage circa 2% lager uitvalt." De heer Vissers constateert echter dat met deze 2 procent het verschil tussen het resultaat (47,4 procent) en de begroting (52 procent) slechts gedeeltelijk kan worden verklaard.

Portefeuillehouder Van Olphen licht toe dat andere factoren ook een rol spelen, zoals de droogte. De portefeuillehouder vervolgt de beantwoording. Alle voorzieningen voor EcoPhos zijn gereed, maar de gemeente Duinkerken heeft nog geen vergunning verleend. Het is een stroperig verhaal. Er is gekeken naar alternatieven, maar op dit moment is het wachten op de vergunning nog altijd de beste optie.

De heer Visser reageert op de vraag naar het incident bij gemaal Hogeveld. Er was een reparatie uitgevoerd aan het gemaal. Na de reparatie is men vergeten de afsluiting open te zetten. Het gaat om een menselijke fout, die vrij laat is geconstateerd. Er is gekeken in de procedures hoe een dergelijke fout in de toekomst kan worden voorkomen.

Portefeuillehouder Van Olphen vervolgt de beantwoording:

- Delfland wil graag het rioolbeheer uitvoeren voor gemeenten, zodat er één partij aan de knoppen draait en er een betere sturing mogelijk is. Gemeenten zijn kwetsbaar. Dit is een belangrijk aandachtspunt binnen NAD.
- De pilot Continu Korrelslib (Harkos) is Nereda-technologie.
- Het antwoord op de vraag van de heer Jansen ten aanzien van 3Di zal worden opgezocht.
- Delfland is verplicht om op termijn een groot aantal vervallen persleidingen in Den Haag te verwijderen. Met de gemeente Den Haag is afgesproken dat er zoveel mogelijk werk met werk wordt gemaakt.

De heer Visser vult aan dat de vervallen persleidingen in beeld zijn. Er is gekeken voor welke tracés de gemeente andere werkzaamheden heeft gepland. Dit speelt op dit moment niet.

Portefeuillehouder Van Olphen vervolgt de beantwoording. Op 23 mei 2019 is een bijeenkomst gepland van Glastuinbouw Nederland met het ministerie, de provincie, Delfland en de gemeente Westland over de mogelijkheden van een collectieve zuivering.

De heer Van Kretschmar vraagt of dit betekent dat Glastuinbouw Nederland uitstel heeft gekregen van het ministerie.

Portefeuillehouder Van Olphen antwoordt dat dit niet het geval is. Het is een moeizaam verhaal, maar wellicht ziet Glastuinbouw Nederland andere mogelijkheden.

De heer Schouffoer vraagt of de opvolger van portefeuillehouder Van Olphen na 23 mei 2019 een terugkoppeling kan geven van de bijeenkomst.

De voorzitter stelt voor een terugkoppeling van de bijeenkomst over de collectieve zuivering te noteren als toezegging.

De heer Visser reageert op de eerste vraag van de heer Anker. Er was geen rekening gehouden met het groengasverhaal. Dit was een nieuwe post.

Portefeuillehouder Van Olphen verwacht dat de opbrengsten van groen gas in 2019 terugkomen.

De heer Schouffoer merkt per interruptie op het positief te vinden dat het groen gas nu gebruikt wordt in plaats van dat het afgefakkeld wordt. Daarnaast verzoekt de heer Schouffoer om CO₂ uit het groen gas toepasbaar te maken voor de tuinbouw.

Portefeuillehouder Van Olphen licht toe dat er op allerlei fronten wordt gekeken naar de mogelijkheden met betrekking tot CO₂.

Aan het eind van de bespreking van de jaarstukken komt portefeuillehouder Van Olphen terug op de vraag van de heer Van Kretschmar naar de Minder stijging van de afvalwaterheffingen.

Tweede termijn

De heer De Haan citeert van pagina 27: "Daarnaast was er minder energie in het naar de zuiveringen aangevoerde afvalwater aanwezig, ten gevolge van de langdurige droogte. Het afvalwater blijft hierdoor langer in de rioolstelsels." De heer De Haan concludeert dat de rioolgasen onderweg zijn ontsnapt. Heeft dit gezorgd voor andere neveneffecten bij Delfland of gemeenten? Zijn er in de toekomst maatregelen nodig in droge periodes? Hebben de gasen geleid tot ongewenste problemen, zoals stank of ontploffingsgevaar?

De heer Jansen verwijst naar zijn vraag in de eerste termijn over de tabellen op pagina 27 (eigen energieopwekking) en op pagina 32 (energie-efficiency). In de tabel op pagina 32 staat in de kolom Rekening 2018 bij de prestatie-indicator Toename energie-efficiency 'nader te bepalen'. Omdat Delfland in 2017 op 46,1 procent eigen energieopwekking zat en in 2018 op 47,4 procent, stelt de heer Jansen voor om in de tabel 1,3 procent te noteren. Daarnaast stelt de heer Jansen voor om de passage over 3Di te schrappen. Verder pleit de heer Jansen ervoor om ten aanzien van de afvalwaterzuivering Nieuwe Waterweg aan de tekst toe te voegen dat Delfland voorlopig niets doet.

De heer Schouffoer herinnert zich dat de portefeuillehouder Financiën hem in het verleden heeft toegezegd om als onderdeel van de duurzaamheidsparagraaf ook een tabel op te nemen met hoeveel energie en welke soorten energie Delfland daadwerkelijk gebruikt. Spreker betreurt het feit dat dit tot op heden niet is gebeurd.

De voorzitter zegt toe dat deze vraag zal worden meegenomen naar het college.

Portefeuillehouder Van Olphen reageert op de vragen en opmerkingen in de tweede termijn:

- Het antwoord op de vragen van de heer De Haan is 'nee'.
- Pagina 32, prestatie-indicator Toename energie-efficiency. De portefeuillehouder herinnert aan de toezegging in het verleden om elk jaar 2 procent minder energie te gaan gebruiken. De portefeuillehouder vermoedt dat er een discrepantie zit tussen deze tabel en de ontwikkelingen bij de afvalwaterketen (het groengasverhaal) aangezien Delfland nu energie verkoopt, en denkt dat het percentage van 2 procent moet worden aangepast. Bovendien is het de vraag wat moet worden verstaan onder 'energie-efficiency'.

De heer Jansen merkt per interruptie op van mening te zijn dat er 2 procent is begroot, maar dat er 1,3 procent is gerealiseerd.

Portefeuillehouder Van Olphen zegt toe dat het percentage zal worden gecheckt.

Portefeuillehouder Ter Woorst draagt het voorzitterschap over aan portefeuillehouder Van Olphen voor de bespreking van programma B.

Programma B – Gezond, schoon en zoet water

Eerste termijn

De heer Anker merkt op het een duidelijk stuk te vinden. Daarnaast heeft de heer Anker de volgende vragen en opmerkingen:

- Op welke manier wil Delfland regenwater zoveel mogelijk vasthouden?
- Wat gaat de verdieping van de Nieuwe Waterweg brengen?
- Welke stoffen worden bedoeld met de begrippen medicijnresten en microplastics? Wat is het effect van deze componenten op de waterkwaliteit en het milieu?

De heer Van Kretschmar verwijst naar de passage over de chemische waterkwaliteit op pagina 15. Op deze pagina staat: "De ontwikkeling van de waterkwaliteit laat van 2010 tot 2018 een positieve trend zien, zoals blijkt uit bijgaande figuren." De heer Van Kretschmar erkent dat de trend positief is. Als je het jaar 2018 echter vergelijkt met 2017, dan kan worden geconcludeerd dat de chemische waterkwaliteit langzaam de verkeerde kant op gaat. Zo neemt de gemiddelde concentratie per aangetroffen bestrijdingsmiddel toe. De prestatie-indicator geeft echter een vooruitgang aan. De heer Van Kretschmar vraagt om een verklaring.

De heer Schouffoer spreekt zijn complimenten uit voor dit onderdeel en de ontwikkeling van de chemische waterkwaliteit. Ten opzichte van 2015 is er vooruitgang geboekt. Op basis van deze stukken verleent spreker decharge aan de portefeuillehouder. Verder spreekt de heer Schouffoer de wens uit dat de chemische waterkwaliteit, de ecologische waterkwaliteit en de zwemwaterkwaliteit in een volgende periode in één commissie besproken kunnen worden.

De heer Simon merkt op tevreden te zijn over dit stuk. Verder wijst de heer Simon naar de tabel op pagina 18. Bij de prestatie-indicator 'afname van de normoverschrijding voor bestrijdingsmiddelen ten opzichte van 2013 (volgens de landelijke beoordelingssystematiek)' staat dat bestuurlijk is afgesproken om deze prestatie-indicator niet meer te gebruiken. De heer Simon herinnert zich niet meer hoe dit is verlopen. Daarnaast vraagt spreker of deze prestatie-indicator zal worden vervangen door een andere. Tot slot spreekt de heer Simon zijn complimenten uit voor het feit dat er gesproken wordt over businesscases en valuecases.

De heer Jansen sluit zich aan bij de complimenten voor dit onderdeel en de inzet van de portefeuillehouder in de afgelopen jaren. Daarnaast heeft spreker de volgende vragen en opmerkingen:

- Complimenten voor het opstarten van het samen meten. Zijn hier al concrete resultaten van bekend? Wordt er ook samen gemeten in de polders waar sprake is van terugval?
- Volgens het jaarverslag hadden slechts twee zwemplassen een probleem. Wordt dit niet te rooskleurig voorgespiegeld? De heer Jansen herinnert zich dat bijvoorbeeld de Dobbeplass in de afgelopen zomer op de website van het waterschap een aantal keren risicovol werd genoemd. Verder vraagt de heer Jansen om een toelichting op het gebruik van waterstofperoxide in de afgelopen zomer.

Mevrouw Örgü stelt de volgende vragen over zwemwater:

- Waarom zijn de structurele maatregelen niet voor alle zwemplaatsen uitgevoerd?
- Komt het vaak voor dat er een negatief zwemadvies wordt gegeven?
- Wat is de aanpak van de zwemlocaties die het afgelopen jaar een negatief zwemadvies hebben gekregen?
- Hoe zorg je dat de kwaliteit goed blijft bij de zwemplaatsen waar het goed is?

De heer Vissers merkt op positief te zijn over de verbetering van de waterkwaliteit, maar benadrukt dat het waterschap er nog niet is. Spreker sluit zich aan bij de vraag van de heer Simon over de vervallen prestatie-indicator. Hoe houdt Delfland in beeld dat de normoverschrijding steeds verder wordt teruggebracht? Daarnaast constateert de heer Vissers dat het gebiedsgericht meten vruchten heeft afgeworpen, maar spreker vraagt blijvende

aandacht voor het risico dat de aandacht verslapt. Verder zou de heer Vissers graag willen weten bij hoeveel van de controles ongerechtigheden zijn geconstateerd en in hoeveel gevallen deze constatering aanleiding waren om handhavend op te treden.

Mevrouw Van der Burg heeft de volgende vragen en opmerkingen:

- Op pagina 14 staat: "Delfland wil een 'mindshift' maken van afval naar grondstof, door kringlopen van water, energie en grondstoffen te sluiten en toe te werken naar meer zelfvoorzienendheid. Bijvoorbeeld door niet alleen te denken in euro's (businesscase) maar juist ook in waarden (valuecase)." Mevrouw Van der Burg heeft moeite met het woord 'juist'. Spreekster is van mening dat de businesscase en de valuecase allebei belangrijke indicatoren zijn om een beslissing te kunnen nemen. Mevrouw Van der Burg vindt het echter te dun om enkel af te gaan op een valuecase, zoals bij de zoetwaterfabriek. Spreekster zou dus als voorwaarde willen stellen dat er bij het nemen van beslissingen zowel wordt gekeken naar een businesscase als naar een valuecase. Dit heeft alles te maken met de keuze die gemaakt moet worden, de efficiency en de prioriteit. Geld kun je maar één keer uitgeven.
- Op pagina 14 staat ook: "Samen met andere waterschappen werken we, in de vorm van de netwerkorganisatie Energie en Grondstoffenfabriek aan het terugwinnen van grondstoffen uit het zuiveringsproces. Delfland richt zich daarbij op energie en zoetwater, terwijl andere waterschappen zich richten op bijvoorbeeld struviet en cellulose." Mevrouw Van der Burg vraagt of deze passage klopt, aangezien Delfland ook bezig is met korreltechniek en EcoPhos.

Portefeuillehouder Van Olphen wijst op de ZEG-fabrieken voor zoet water, energie en grondstoffen. Delfland kijkt wel degelijk ook naar de mogelijkheden voor de terugwinning van grondstoffen, maar kan niet alles tegelijk. Delfland maakt keuzes en begint met het laaghangend fruit. Zo maakt elk waterschap weer andere keuzes.

De heer Bos vult aan dat de focus voor Delfland ligt op energie en zoet water. Als het waterschap grondstoffen tegenkomt die makkelijk kunnen worden teruggewonnen, dan worden deze meegenomen.

Mevrouw Van der Burg vervolgt haar vragen en opmerkingen:

- Ten aanzien van de chemische waterkwaliteit en het behalen van de KRW-doelen zou mevrouw Van der Burg graag willen weten welke bijdrage de natuurvriendelijke oevers leveren aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Spreekster wacht al enige tijd op de evaluatie van de natuurvriendelijke oevers, te meer vanwege de hoge kosten.
- Welke criteria liggen ten grondslag aan de keuze in welke polders er gebiedsgericht wordt gemeten?
- Op pagina 17 onder het kopje Gedragsbeïnvloeding wordt expliciet aangegeven dat familie een belangrijke partij is in het werk van telers. Wat voor partij zijn families in het goed op orde houden van de kassen of de emissies van de kassen?
- Op pagina 18 staat: De aangewezen zwemwaterlocaties voldoen aan de EU-zwemwaterrichtlijn (hierbij geldt: inspanningsverplichting voor blauwalgen). Mevrouw Van der Burg verwijst naar de eerdere discussie en is van mening dat de toevoeging 'hierbij geldt: inspanningsverplichting voor blauwalgen' geschrapt dient te worden.
- Tot slot vraagt mevrouw Van der Burg naar het belang van Delfland bij waterspeeltuin Tanthof. Hier is vooral een gedragsverandering nodig. Spreekster vraagt zich af wat het belang van Delfland hierbij is. Is het belang voor de gemeente niet veel groter?

De heer De Haan spreekt zijn complimenten uit voor het jaarverslag. Daarnaast sluit hij zich aan bij de opmerking van de heer Schouffoer over de tabel. Verder heeft de heer De Haan de volgende vragen en opmerkingen:

- De heer De Haan sluit zich aan bij de opmerking over businesscase en valuecase.
- Op pagina 14 staat: "Samen met andere waterschappen werken we, in de vorm van de netwerkorganisatie Energie en Grondstoffenfabriek aan het terugwinnen van grondstoffen uit het zuiveringsproces. Delfland richt zich daarbij op energie en zoetwater, terwijl andere waterschappen zich richten op bijvoorbeeld struviet en cellulose." Hoe worden de resultaten met elkaar gedeeld, zodat de andere

waterschappen overgaan tot het toepassen van bestudeerde technieken? Hoe wordt de VV hierover ingelicht?

- Pagina 17, ten aanzien van gebiedsgericht meten, handhaving en de gedragsbeïnvloeding van ondernemers: kan Delfland de aangerichte schade en de gemaakte kosten doorberekenen aan de veroorzaker?

Portefeuillehouder Ter Woorst spreekt haar dank uit voor de complimenten en geeft deze graag door aan de organisatie. Vervolgens reageert de portefeuillehouder op de vragen en opmerkingen in de eerste termijn:

- Er is de afgelopen periode hard gewerkt. Nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen is een nieuw onderwerp, waarbij Delfland afhankelijk is van anderen. Dit heeft veel inzet gekost en heeft een nieuwe manier van werken opgeleverd, waarbij nadrukkelijk met elkaar wordt opgetrokken. Gemeenten, waterschappen en ondernemers werken samen aan hetzelfde doel: schoon water. De eensgezindheid is groot. Dit is een enorme winst, maar de portefeuillehouder erkent er nog niet te zijn.
- Er wordt op verschillende manieren gewerkt aan meer water vasthouden:
 - o via ondernemers op bedrijfsniveau;
 - o als waterschap, bijvoorbeeld met het project S.C.H.O.O.N., door een gedeelte van het gezuiverde afvalwater terug te brengen in het systeem;
 - o via het Delta-programma samen met andere waterschappen, provincies, gemeenten en Rijkswaterstaat.
- De verdieping van de Nieuwe Waterweg is een initiatief van het Havenbedrijf. De waterschappen hebben samengewerkt om mitigerende maatregelen te nemen, waaronder de bouw van een zoetwaterfabriek en een uitgebreid monitoringsprogramma.
- Vanuit het Rijk is er een Delta-aanpak Waterkwaliteit. Deze aanpak bestaat uit drie onderdelen:
 - o Nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen (de landbouwtafel);
 - o Nieuwe stoffen (waaronder medicijnresten en microplastics);
 - o De brede tafel (de KRW-tafel)

Van de nieuwe stoffen zijn de effecten nog niet precies bekend. Er wordt op verschillende manieren samengewerkt aan de normering en de uitwerking van maatregelen voor nieuwe stoffen.

Naar aanleiding hiervan toont de portefeuillehouder een tube Circulair Face Scrub van het merk Naïf, waarin calciëet is verwerkt, afkomstig uit Amsterdams afvalwater.

- Ten aanzien van de ontwikkeling van de chemische waterkwaliteit is er bewust voor gekozen om de langjarige trend inzichtelijk te maken, omdat een afname of toename ten opzichte van één jaar een eenmalige toevalligheid kan zijn. De langjarige trend laat zien dat er in de afgelopen periode vooruitgang is geboekt. De getallen variëren per jaar. Dit komt door natuurlijke factoren. Over de jaren heen is een dalende trend waar te nemen.
- In verschillende bijeenkomsten is van gedachten gewisseld over de prestatie-indicatoren. Voor bestrijdingsmiddelen was er een prestatie-indicator die pas na een aantal jaar informatie gaf. Om deze reden is gezamenlijk besloten om deze prestatie-indicator te laten vervallen. De portefeuillehouder verwijst naar de resterende prestatie-indicatoren in de tabel op pagina 18.
- De pilots voor samen meten zijn nog niet afgerond. De portefeuillehouder zegt toe dat de resultaten van deze pilots gedeeld zullen worden zodra deze bekend zijn.
- Zelf meten zou een optie kunnen zijn om terugvalgedrag te voorkomen, zeker als ondernemers hiervoor beloond worden door de retail. Hier wordt momenteel naar gekeken.
- Delfland heeft de afgelopen inzet gepleegd op zwemwater. De zwemwateren waar maatregelen genomen zijn met betrekking tot blauwalg, hebben goed gepresteerd de afgelopen jaren.
- Voor de Dobbeplass is geen negatief zwemadvies gegeven.
- Voor de waterspeeltuinen geldt een bacteriële overschrijding. Dit is het gevolg van kinderen die in het water plassen. Dit is een landelijk probleem dat via de Unie van Waterschappen opgepakt wordt.
- Het waterschap heeft niet voor alle zwemwateren maatregelen uitgevoerd. Het uitvoeren van maatregelen kost geld. Bovendien is het goed om de tijd te nemen. De

afgelopen jaren zijn een aantal zwemwateren aangepakt die voldeden aan drie criteria:

- Bezoekersaantallen;
- De beheerder is bereid mee te betalen;
- Een horecaondernemer is afhankelijk van het zwemwater.

Twee plassen zijn niet aangepakt. Dat zijn de Krabbeplass, vanwege het project S.C.H.O.O.N. en Put te Werve, waar het technisch vrijwel onmogelijk is om maatregelen te nemen.

- Om de zwemwaterkwaliteit goed te houden, is het beheer door de gemeente of het recreatieschap zeer belangrijk.
- Ten aanzien van de gebiedsgerichte aanpak en handhaving: de rapportages van de controles worden gedeeld in het portefeuillehoudersoverleg van de dijkgraaf.

De heer Vissers benadrukt per interruptie graag inzicht te willen hebben in de aantallen.

Portefeuillehouder Ter Woorst zegt toe te zullen nagaan of de resultaten van de handavingsrapportages gedeeld kunnen worden. Hierna vervolgt de portefeuillehouder de beantwoording:

- Ten aanzien van de opmerking over het woord 'juist' in relatie tot businesscase en valuecase denkt de portefeuillehouder dat dit gezien moet worden in het licht van de tijd. Voorheen werd enkel gekeken naar geld, maar nu wordt ook gekeken naar de valuecase. Er moeten inderdaad keuzes gemaakt worden.
- De opmerking ten aanzien van natuurvriendelijke oevers staat genoteerd voor portefeuillehouder Jans.
- Ten aanzien van de criteria op basis waarvan de polders aangepakt zijn, legt de portefeuillehouder uit dat ervoor is gekozen om de meest vervuilde polders als eerst aan te pakken.

Mevrouw Van der Burg vraagt of er een relatie is met nieuwe glastuinbouwgebieden en oudere glastuinbouwgebieden.

Portefeuillehouder Ter Woorst antwoordt dat vaak wordt gedacht dat er een onderscheid is tussen nieuwe en oude gebieden, tussen groenteteelt en sierteelt. Dit blijkt niet het geval. Delfland is begonnen met de meest vervuilde polder. Dit was de Dorppolder, een relatief nieuw glastuinbouwgebied.

De heer Simon vraagt per interruptie of er verschil is in grondgebonden en substraatteelt.

Portefeuillehouder Ter Woorst noemt dit een goede vraag en antwoordt dat dit een aandachtspunt is voor de toekomst.

De heer Maaswinkel merkt per interruptie op bij grondgebonden teelt graag het verschil te willen zien tussen traditionele teelt en biologische teelt.

Portefeuillehouder Ter Woorst vervolgt de beantwoording:

- Uit onderzoek blijkt dat mensen in de glastuinbouw beïnvloedbaar zijn door zogenaamde 'local heroes', mensen in je naaste omgeving. In de glastuinbouwsector is dit vaak je familie, maar dit kan ook je buurman zijn.
- Ten aanzien van waterspeeltuin Tanthof heeft Delfland een monitoringsplicht. Delfland investeert niet in Tanthof, want dit is al gedaan.
- De Energie en Grondstoffenfabriek (EFGF) is een netwerkorganisatie van 21 waterschappen waarbinnen kennis wordt uitgewisseld. Resultaten worden gedeeld met andere waterschappen en indien mogelijk toegepast. Elk jaar wordt een jaarverslag gepubliceerd. Het laatste jaarverslag is in de tweede helft van 2018 als ingekomen stuk gedeeld met de VV.
- De vraag van de heer De Haan of schade kan worden verhaald op de veroorzaker staat genoteerd, maar de portefeuillehouder vermoedt dat het lastig zal zijn om aan te tonen wie de schade heeft veroorzaakt.
- De portefeuillehouder zegt toe te zullen checken of de toevoeging 'hierbij geldt: inspanningsverplichting voor blauwalgen' geschrapd dient te worden.

Tweede termijn

Mevrouw Van der Burg vraagt of het schoonhouden van Tanthof en Kalfjeslaan een gemeentelijke verantwoordelijkheid is of een verantwoordelijkheid van Delfland.

Portefeuillehouder Ter Woorst licht toe dat de zwemwaterlocatie de waterspeeltuin is. Daar heeft de gemeente een verantwoordelijkheid om het water schoon te houden. De Kalfjeslaan zit niet bij zwemwater, maar is een lokaal knelpunt. Dit zijn de watergangen aan de Kalfjeslaan waar Delfland een pomp heeft geïnstalleerd voor een betere doorstroming.

De voorzitter concludeert dat het voorstel wat betreft de programma's B en D met een positief advies zal worden aangeboden aan de VV.

Vervolgens komt de voorzitter terug op de vraag van de heer Van Kretschmar naar de Minder stijging van de afvalwaterheffingen. Deze prestatie-indicator is begroot op 32 euro, maar schiet door naar 63 euro. De voorzitter wijst op de grafiek Tariefontwikkeling Netwerk Afvalwaterketen Delfland op pagina 28. De blauwe lijn geeft aan dat het tarief in 2018 circa 512 euro zou zijn geweest als er niets was gedaan. De minister heeft gevraagd om een besparing te realiseren. De stippellijn geeft de besparingsambitie aan. Voor 2018 komt dit uit op circa 480 euro. Het verschil tussen die blauwe lijn en de stippellijn is 32 euro. De groene lijn geeft de gerealiseerde tariefontwikkeling aan. Het verschil tussen de groene lijn in 2018 en de blauwe lijn in 2018 is 63 euro.

De heer Van Kretschmar merkt op de uitleg te begrijpen, maar vraagt zich af waarom er 32 euro is begroot.

Portefeuillehouder Van Olphen draagt het voorzitterschap over aan portefeuillehouder Ter Woorst.

B.03 Cofinanciering vervanging persleiding langs Kwartellaan Maassluis

(in aanwezigheid van de heer R. Visser)

De heer Vissers merkt op dat het zijn fractie een goed en verstandig voorstel lijkt.

De heer Maaswinkel citeert uit het voorstel: "Doordat er sprake is van verdeling van de kosten, leidt dit niet tot extra kosten voor Delfland." Is dit een feit of hoopt Delfland hierop? Daarnaast vraagt de heer Maaswinkel naar de bijdrage van Maassluis.

Mevrouw Örgü merkt op dat het plan er goed uitziet en stelt de volgende vragen:

- Wat zijn de richtlijnen als het gaat om de financiële bijdrage die Delfland levert?
- Wat is de bijdrage als het gaat om de ontwerp- en uitvoeringskosten?
- Welke randvoorwaarden zijn gesteld?
- Het investeringsplan is verhoogd. Het verschil is groot. Waarom is dit niet eerder geïndiceerd? Wat zijn de redenen waarom de verhoging nu wordt toegepast?

De heer Simon noemt het voorstel een goed voorbeeld van hoe werk met werk kan worden gemaakt.

De heer Van Kretschmar merkt op dat in de titel alleen de vervanging van de persleiding langs de Kwartellaan is genoemd, terwijl het voorstel ook betrekking heeft op een gedeelte dat door de Dijkpolder in Maassluis loopt. Daarnaast vraagt de heer Van Kretschmar hoe de cofinanciering contractueel is vastgelegd met Wilgenrijk. Het financieel risico ligt bij Wilgenrijk. De heer Van Kretschmar zou graag bevestigd zien dat als het duurder wordt, dit geen effect heeft op de bijdrage van Delfland.

De heer Claassen steunt het voorstel. De projectrisico's zijn voor de opdrachtgever, maar zijn er andere risico's? Loopt Delfland risico op meerkosten?

De heer Anker noemt het een goed voorstel, maar vraagt of er is gekeken naar alternatieven, zoals extra vermogen van een pomp.

Portefeuillehouder Van Olphen reageert op de vragen en opmerkingen:

- Maassluis (Wilgenrijk) betaalt de helft, net als Delfland. Dit staat in het voorstel.
- Er zijn geen richtlijnen voor de onderhandelingen.

De heer Visser vult aan dat wel wordt uitgegaan van de afschrijvingstermijnen.

Portefeuillehouder Van Olphen bevestigt dat er inderdaad wel een kader is. Er moet voor Delfland een winsituatie in zitten. Het moet verdedigbaar zijn in de VV.

De voorzitter zegt toe dat de titel van het agendapunt voor de agendering in de VV aangepast zal worden.

De heer Visser licht toe dat de projectrisico's bij Wilgenrijk liggen. Delfland draagt bij aan Maassluis voor een bepaald bedrag. Verdere risico's zijn voor de opdrachtgever.

Portefeuillehouder Van Olphen reageert op de vraag naar alternatieven. In het vorige traject is met Wilgenrijk uitgebreid gekeken naar de mogelijkheden en onmogelijkheden. Dit is de normale gang van zaken.

De voorzitter concludeert dat het voorstel met een positief advies als hamerstuk zal worden aangeboden aan de VV.

05. Ingekomen stukken

01. Verkennende meetcampagne medicijnresten in oppervlaktewater

Portefeuillehouder Ter Worst draagt het voorzitterschap over aan portefeuillehouder Van Olphen voor de bespreking van programma B.

Mevrouw Örgü constateert dat er volgens de meetcampagne geen directe problemen zijn, maar onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' wordt er wel iets gepland. Spreekster vraagt om meer helderheid. Welke plannen heeft Delfland hiervoor? Is er een meerjarig plan opgezet? Wordt er samengewerkt met de Unie van Waterschappen?

De heer De Haan vraagt welke zes middelen zijn aangetroffen. Spreker is benieuwd naar de type stoffen, eventueel gerelateerd aan de medicijnen waarin deze stoffen zijn verwerkt.

Mevrouw Wybenga merkt op dat Water Natuurlijk graag het onderliggende rapport zou willen inzien. De fractie vindt het namelijk enigszins verontrustend dat de nieuwe stoffen aangetroffen worden in het oppervlaktewater. De toonzetting van de brief is erg positief. Om zelf een oordeel te kunnen vormen, zou Water Natuurlijk graag het onderliggende rapport willen inzien.

De heer Jansen sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Wybenga. De brief is vrij positief, terwijl er op vijf locaties zes middelen worden aangetroffen. Waar is er gemeten en wat kan hieruit geconcludeerd worden? Volgens de heer Jansen is er wel degelijk iets aan de hand. Spreker is van mening dat er goed gemonitord moet worden. Wat wordt het vervolg?

Portefeuillehouder Ter Worst reageert op de vragen en opmerkingen:

- De STOWA heeft een hotspotanalyse uitgevoerd. Met deze analyse zijn de hotspots in kaart gebracht voor medicijnresten gerelateerd aan de zuiveringen. Uit de hotspotanalyse blijkt dat niet alleen de grootte van de zuivering meespeelt, maar ook het ontvangende water (de grootte van de waterbak) en het feit of het water wel of niet stroomt. Volgens de hotspotanalyse heeft Delfland geen hotspots. Toch vond Delfland dit niet afdoende.

- De portefeuillehouder heeft gemeend de voorlopige resultaten ten aanzien van medicijnresten in oppervlaktewater te willen delen met de commissie. Dit is nog geen volledig rapport, maar het leek de portefeuillehouder de moeite waard om deze sneak preview alvast te delen. De portefeuillehouder zegt toe dat de volledige resultaten te zijner tijd gedeeld zullen worden met de commissie.
- Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft de keten van medicijnresten in beeld gebracht, te beginnen bij de ontwikkeling van medicijnen. Het ministerie voert samen met de betrokken partijen actie op elk onderdeel van deze keten.

Mevrouw Van der Burg merkt per interruptie op in het betoog van de portefeuillehouder het aandeel van de resten van drugsgebruik te hebben gemist.

Portefeuillehouder Ter Woorst licht toe dat veel waterschappen op eigen oppervlaktewater lozen. Voor Delfland geldt dit echter niet.

02. Afspraken met de gemeente Delft over aanpak blauwalg plas Delftse Hout

De heer Van Kretschmar citeert punt 11 uit de brief waarin de afspraken worden bevestigd: "Gedurende zes jaar na aanleg wordt jaarlijks geëvalueerd of met de maatregelen het gewenste effect is bereikt. Indien nodig worden er afspraken over beheer en/of aanvullende maatregelen gemaakt." De heer Van Kretschmar heeft eerder begrepen dat er voor Delfland in de toekomst geen aanvullende maatregelen meer bijkomen.

Portefeuillehouder Ter Woorst beaamt dat Delfland altijd heeft benadrukt dat dit het is wat Delfland betreft. De passage heeft betrekking op beheermaatregelen door de gemeente.

De heer Van Kretschmar merkt op dat punt 11 uit de brief anders gelezen kan worden door een lezer die deze geschiedenis niet kent. Spreker vindt dit riskant.

De heer Jansen sluit zich aan bij de vraag van de heer Van Kretschmar. Ten aanzien van punt 12 van de brief ("Bij geschillen en onvoorziene gebeurtenissen gaan partijen met elkaar in gesprek om tot een oplossing te komen") stelt spreker de volgende vragen:

- Hoe concreet is dit?
- Is er een inspanningsverplichting als het misgaat? Wie is daar dan verantwoordelijk voor?

Portefeuillehouder Ter Woorst merkt op dat er ook een SOK is, een samenwerkingsovereenkomst. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt in verschillende bestuurlijke overleggen.

Mevrouw Örgü constateert dat er twee partijen zijn, de gemeente en Delfland. Hoe zit het met de provincie? Welke rol heeft de provincie? Hoe is de kosten- en taakverdeling vormgegeven? Zijn hier richtlijnen voor? De VVD vindt dit een mooie casus en vraagt naar de mogelijkheid om hierover verder ingelicht te worden door het ambtelijk apparaat, bijvoorbeeld middels een werkbijeenkomst, om hiervan te leren.

Portefeuillehouder Ter Woorst antwoordt dat de rol van de provincie onderwerp was van discussie. De portefeuillehouder verwijst in dit verband ook naar agendapunt 05.03. De portefeuillehouder heeft de laatste jaren veel moeite gedaan om de provincie hierbij te betrekken en mee te laten financieren. Dit is niet gelukt. Op dit moment investeert Delfland als waterschap. Bij andere waterschappen heeft de provincie wel geïnvesteerd in zwemwateren. In die gevallen ging het bijvoorbeeld om een bodemsanering of was de provincie verantwoordelijk voor het beheer omdat zij in het recreatieschap zat.

Mevrouw Van der Burg merkt op in de vorige commissievergadering de suggestie te hebben gedaan om een zwemwaterdebat te organiseren en te brainstormen over de vraag: hoeveel is zwemwaterkwaliteit ons waard? Als andere partijen ook goed zwemwater willen, dan betalen zij mee.

Portefeuillehouder Ter Woorst noemt de suggestie van mevrouw Örgü om dit onderwerp als case te behandelen interessant. Dit voorbeeld is het afgelopen jaar regelmatig ingebracht tijdens informatieavonden. Het is aan de nieuwe coalitie om hier eventueel verder vorm aan te geven.

03. Brief Ontwerpbesluit aanwijzing zwemwaterlocaties in oppervlaktewater zwemseizoen 2019

De heer Van Kretschmar leest in de brief aan de provincie dat Delfland hierover graag in gesprek gaat met de provincie. Heeft de provincie hier al op gereageerd? Wanneer kan een dergelijk gesprek plaatsvinden?

Portefeuillehouder Ter Woorst antwoordt nog geen reactie te hebben ontvangen van de provincie. Zodra Delfland een reactie heeft ontvangen, zal deze worden gedeeld met de commissie. Delfland houdt een vinger aan de pols.

De heer Simon merkt op dat dit al langere tijd speelt en vraagt in hoeverre dit realistisch is.

Portefeuillehouder Ter Woorst antwoordt dat het er de afgelopen vier jaar niet in zat. Wat de komende vier jaar zal brengen, moet nog blijken.

Mevrouw Örgü vraagt of Delfland ook communicatieve maatregelen neemt als het gaat om dit thema.

Portefeuillehouder Ter Woorst antwoordt bevestigend. Wat er niet in komt, hoeft er ook niet uit. Op 1 mei start het zwemseizoen. Delfland communiceert actief via persberichten. Hierin wordt de rol van de zwemmer zelf benadrukt.

Mevrouw Van der Burg herinnert zich dat er in het verleden is gesproken over een plek in de Delftse Hout waar honden mochten zwemmen. Is deze hondenzwemplaats inmiddels gesloten of mogen honden nog steeds zwemmen in de Delftse Hout?

Portefeuillehouder Ter Woorst zegt toe dat deze vraag zal worden beantwoord in de toezeggingenlijst.

04. Voortgang Maatregelen SGBP2 voor de Kaderrichtlijn Water

De heer Van Kretschmar verwijst naar de brief aan de VV. De uitvoering van de maatregelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van provincie, waterschap en gemeenten. De heer Van Kretschmar heeft echter de indruk dat twee van de drie partijen (de provincie en de gemeenten) niet veel doen. Klopt dit beeld? Zo ja, wat doet Delfland hier aan?

Portefeuillehouder Ter Woorst noemt deze vraag terecht. Delfland zit samen met de provincie en de gemeenten in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-West. Alle partijen zijn gevraagd om maatregelen op te noemen. Dit heeft iedereen gedaan, maar niet iedereen noemt evenveel maatregelen en niet iedereen voert ze even netjes uit.

De heer Van Kretschmar vindt dit een ernstige constatering. Delfland spendeert veel geld om de KRW-doelen te behalen.

Portefeuillehouder Ter Woorst deelt deze opmerking, maar licht toe dat Delfland de maatregelen niet neemt voor de wet, maar voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het waterschap zou graag zien dat andere partijen ook een bijdrage leveren. De portefeuillehouder is van mening dat Delfland dit moet blijven agenderen. Mocht het zo zijn dat Nederland als lidstaat in 2027 de KRW-doelen niet behaalt, dan wordt op grond van de wet Nerpe bekeken wie verantwoordelijk is voor het niet behalen van de doelen. Als Delfland al zijn maatregelen heeft uitgevoerd, dan is het waterschap gevrijwaard. Partijen die hun maatregelen niet hebben uitgevoerd, lopen risico op een boete.

De heer Simon constateert dat wordt aangegeven dat de tabel betrekking heeft op de status per 31 december 2018. In de tabel staat echter 'status rapportage 2017'. Klopt dit?

Portefeuillehouder Ter Woorst zegt toe dat dit zal worden gecheckt. Deze vraag zal worden opgenomen in de toezeggingenlijst.

De heer Oostvogels geeft aan op basis van de tabel niet te kunnen zeggen of de realisatie van de KRW-doelen op schema ligt. Spreker vraagt om een toelichting op dit punt. Daarnaast vraagt spreker of de tabel enigszins zou kan worden aangepast, zodat de zorgpunten inzichtelijker worden. Tot slot leest de heer Oostvogels in de brief dat de VV op korte termijn betrokken wordt bij het SGBP3. Is bekend wanneer dit zal gebeuren?

Portefeuillehouder Ter Woorst neemt de suggestie ten aanzien van de tabel mee voor de volgende keer. Daarnaast blijkt uit de jaarrekening dat Delfland wat chemie betreft goed op orde is. Ook verwijst de portefeuillehouder naar de waterkwaliteitsrapportage, waaruit in één oogopslag de stand van zaken blijkt. De commissie wordt regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot het SGBP3.

De heer Oostvogels benadrukt graag tijdig geïnformeerd te willen worden om als bestuur kaders mee te kunnen geven.

De heer Vissers merkt op dat in de agenda staat dat er op 7 mei en op 18 juni een informatieve VV is gepland. Spreker constateert echter dat 18 juni een commissiedag is en 18 juli een informatieve VV. De heer Vissers wil graag helderheid over de datum, maar verwacht dat deze vragen dan ook uitgebreid aan de orde kunnen komen.

06 Rondvraag en sluiting

De heer Jansen merkt op dat dit voor zowel portefeuillehouder Ter Woorst als voor portefeuillehouder Van Olphen de laatste commissievergadering is. De heer Jansen spreekt zijn dank uit voor de inzet van beiden, de prettige discussies en de goede manier van omgang in de afgelopen jaren.

De voorzitter bedankt de heer Jansen voor de mooie woorden. Terugkijkend naar de afspraken in het coalitieakkoord is er samen veel bereikt. Niet alleen samen met het bestuur, maar ook met ondernemers en andere overheden. Vanuit de buitenwereld wordt zeer positief naar Delfland gekeken, onder meer ten aanzien van gezuiverd afvalwater, Delfland Circulair en de omgang met de glastuinbouw. De voorzitter geeft de waardering en complimenten graag door aan de organisatie.

Portefeuillehouder Van Olphen spreekt zijn dank uit voor de inzet en inbreng van de VV-leden in de afgelopen vier jaar. De portefeuillehouder wenst de nieuwe VV-leden veel succes in de komende vier jaar. Tot slot spreekt de portefeuillehouder zijn dank uit aan de secretaris en de notulist.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 22.20 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Gezond, Schoon en Gezuiverd water d.d. 18 juni 2019.

De Voorzitter,

De Secretaris,

I.J.A. ter Woorst

mevr. ir. A. de Visser